

Raymond R. Hausoul

Zo ziet de nieuwe aarde er uit

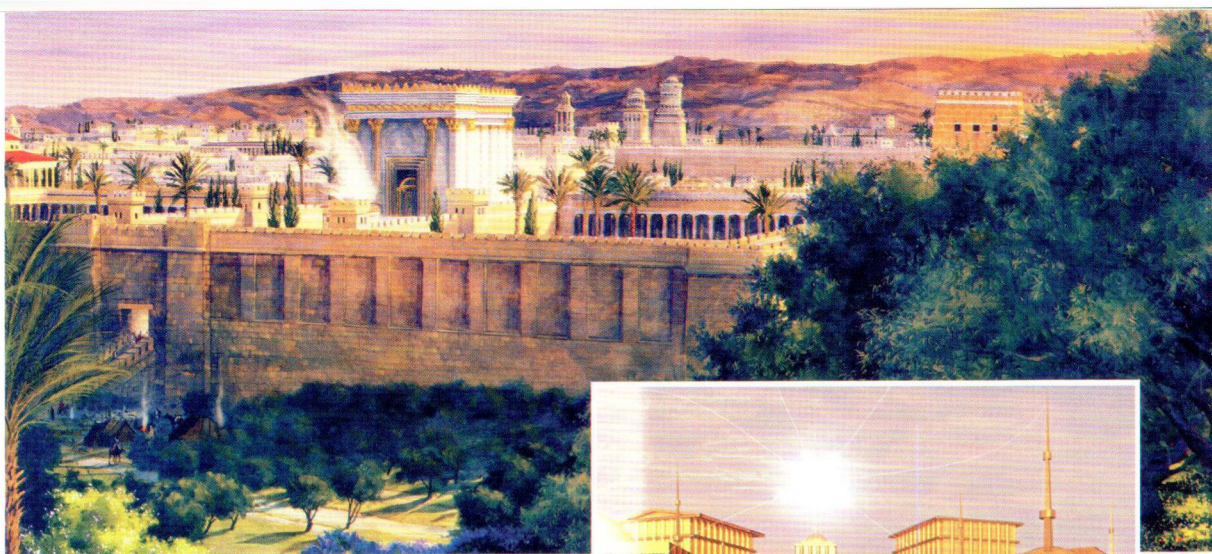
In het dagelijks leven spreken velen over 'de hemel'. Ze duiden daarmee op de plaats waar de gestorvenen na hun dood zijn. Velen denken er graag over na hoe het in de eeuwigheid zal zijn. De Bijbel gebruikt de term 'hemel' vooral om te verwijzen naar de verblijfplaats van God (Ps.80:14; Heb.8:1). Voor de eeuwigheid zijn er andere termen, zoals de 'nieuwe hemel en nieuwe aarde'.

Het spreken over deze nieuwe hemel en nieuwe aarde heeft gevolgen voor het dagelijks leven van de christenen. C.S. Lewis schreef: 'Als je de geschiedenis leest zul je ontdekken dat de christenen die het meest voor de huidige wereld deden, juist degenen waren die het meest aan de volgende dachten. ... Het is omdat christenen grotendeels opgehouden zijn om aan de andere wereld te denken, dat ze in deze zo ineffectief zijn geworden.'¹ Het perspectief op deze eeuwige toestand is dus van betekenis. We gaan er de eeuwigheid doorbrengen. Het is dan vanzelfsprekend dat we willen weten hoe het daar is. In een tijdperk waarin boeken over bijna-doodervaringen als zoete broodjes verkopen, is het noodzakelijk dat christenen op een bijbelse manier over de eeuwigheid blijven nadenken. Zo beschrijft Colton Burpo vanuit zijn bijna-doodervaring de heilige Geest als 'blauwachtig en doorzichtig ... bijna spookachtig'.² David Taylor ziet in zijn bijna-doodervaring de heilige Geest als helderwit met een lichaam en met 'enorme, prachtige, witte vleugels als deel van zijn gedaante'.³ Zulke uitspraken zijn tegenstrijdig en laten zich veelal als fantasie bestempelen. De ware hoop moet gegrondvest zijn in de Bijbel, niet in sprookjes of fantasievolle verbeeldingen. Bijbels denken over de toekomstige werke-

lijkheid plaatst de mens altijd op een verlost aarde, niet in een hemels rijk dat ver verwijderd is van het aardse bestaan. De nieuwe aarde is een plaats van schitterende kleuren (Op.21:19-21), heerlijk eten (22:2; vgl. 19:7-9), levendige muziek (5:8-13), uitbundige activiteiten (21:24-26) en een intieme relatie met God (22:3-4). De meest gedetailleerde beschrijving van de eeuwige toekomst staat in Openbaring 21-22. Aan het einde van dit Bijbelboek concentreert Johannes zich op een paar grote thema's: de straf over vijanden van God voor de grote witte troon (20:11-15), de volmaaktheid van de nieuwe hemelen en aarde die hun oorsprong vinden bij God (21:1-8), het nieuwe Jeruzalem als de woonplaats van God en het Lam (21:9-21). Op welke manier laat zich het nieuwe Jeruzalem in deze teksten verder beschrijven?

Een geofysisch koninkrijk

Het eerste dat opvalt, is dat de nieuwe aarde zich kenmerkt als een geofysisch koninkrijk (Op.21:1). Het Bijbelboek Openbaring presenteert de nieuwe hemel en aarde als een herstelde en betere hof van Eden. We zien talrijke parallellen met Genesis in de beschrijving van de nieuwe schepping: In Genesis 1:1 schiep God de hemelen en de aarde; In Openbaring 21:1 scheidt God de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde. In Genesis 1:3 scheidde God het licht van de duisternis; op de nieuwe aarde is Gods heerlijkheid het licht en ontbreekt elke duisternis. In Genesis 1:5 scheidde God dag en nacht; op de nieuwe aarde is er geen nacht meer. In Genesis 1:10 scheidde God de woelige zee van het land; op de nieuwe aarde is er geen woelige zee meer, maar enkel vredig water. In Genesis 1:14-18 schiep God de zon en de maan om licht te geven aan de aarde; op de nieuwe aarde zijn de zon en de maan niet meer

Twee artist impressions van het nieuwe Jeruzalem

nodig. In Genesis 2:7 schiep God het lichaam van de mens uit het stof van de aarde; op de nieuwe aarde zullen verlost mensen bestaan in volmaakte opstandingslichamen (vgl. 1Kor.15:42-58). In Genesis 2:10 bewaterde een rivier de hof van Eden; op de nieuwe aarde voedt een rivier de hele wereld. In Genesis 2:21-24 schiep God een bruid voor Adam; op de nieuwe aarde daalt het nieuwe Jeruzalem neer uit de hemel als een bruid voor het Lam.

Tegelijk zal de nieuwe aarde zoveel meer te bieden hebben dan de vroegere schepping. Hierbij beseffen we dat deze nieuwe aarde door het heilswerk van Christus in deze schepping wordt voortgebracht. De nieuwe aarde is de opstanding van de vroegere aarde. Taalkundig duidt het woord voor 'nieuw' in Openbaring 21:1 op een vernieuwde schepping. Het gaat dan niet om een schepping uit het niets, zoals dat bij de oorspronkelijke schepping het geval was. Als de aarde vernietigd zou worden, zou Gods oorspronkelijke bedoeling met de aarde door het kwaad zijn verijdeld. De schepping kenmerkt zich in de eeuwigheid door verlossing en opstanding van al het goede dat God erin legde. Tegelijk beseffen we dat er zowel elementen van continuïteit als van discontinuïteit zijn tussen de huidige schepping en de komende schepping.

De nieuwe schepping heeft verder typische geografische kenmerken zoals de afwezigheid

van een zee (Op.21:1), de aanwezigheid van een stad (21:2), een hoge berg (21:10), een rivier met oevers (22:1-2) en een boom die vruchten voortbrengt (22:1-2). Het neemt fysieke ruimte in (21:16-17) en omvat de lichamelijke activiteit van zijn bewoners (21:24). Johannes beschrijft het als een land van heldere kleur en voortreffelijke schoonheid, als oogverblindende juwelen (21:19-21). Er wordt zelfs verwezen naar de markering van de tijd in termen van maanden en seizoenen in de eeuwigheid van de toekomst (22:2).

Een sociologisch-politiek koninkrijk

De nieuwe hemel en nieuwe aarde zal ook een sociaal-politiek koninkrijk zijn met als hoofdstad het nieuwe Jeruzalem (Op.21:2). Bijna de helft van Openbaring 21 is gewijd aan de beschrijving van de fysieke eigenschappen van deze stad. De stad is een schitterende metropool met duizelingwekkende afmetingen die het hart van de nieuwe aarde zal zijn; duizelingwekkend, want hier woont God.

Steden hebben gebouwen, straten, huizen en burgers. Ook het nieuwe Jeruzalem heeft poor-

ten, hoge muren, fundamenten, gegraveerde namen, en straten (vgl. Jes.62:3-5). Het lijkt op een stad waarin politieke macht, economische nijverheid, hogere geleerdheid, verfijnde cultuur en indrukwekkende architectuur aanwezig zijn. De inwoners van het nieuwe Jeruzalem communiceren door middel van spraak en schrift (Op.21:3, 5), er is een regeringshiërarchie (21:24), een doorlopend economisch systeem (21:24) en een vorm van nationaal onderscheid (21:24, 26).

Volgens Openbaring 21:15-17 zijn de afmetingen van het nieuwe Jeruzalem immens. De stad is gebouwd in de grondvorm van een vierkant van ongeveer 2.500 kilometer lang aan elke kant.⁴ Als het centrum van het nieuwe Jeruzalem daar zou zijn waar nu het huidige Jeruzalem is, strekt de nieuwe stad zich als vierkant over drie continenten uit: van Griekenland tot Iran tot Saoedi-Arabië tot Libië. Het zal namelijk 6.000.000 vierkante kilometer omvatten. Toch is het niet alleen een groot vierkant. De stad heeft de afmetingen van een kubus. Dat is uniek. Nergens krijgen steden hoogte. Bij het nieuwe Jeruzalem is dat wel het geval. Het nieuwe Jeruzalem zal 2.500 kilometer de lucht in rijzen, met muren van meer dan 60 meter dik. De hoogste bergen op aarde zijn tegenwoordig ongeveer acht kilometer hoog. De kubusvorm die de stad kenmerkt, herinnert aan de vorm van het Allerheiligste. De drie poorten aan elke zijkant van de stad herinneren verder aan de twaalf stammen van Israël rondom de tabernakel (Op.21:13-14; vgl. Num.2:1-31; Eze.48:30-35). Dit alles maakt het nieuwe Jeruzalem tot een bijzondere stad waarin mensen samen zullen verblijven.

God schiep mensen namelijk om hen in relatie met andere mensen te laten functioneren. Het is daardoor niet vreemd dat het nieuwe Jeruzalem zich eveneens zal gaan kenmerken door zaken als relaties, activiteiten, verantwoordelijkheden, eenheid, socialisatie, gemeenschap en samenwerking. In tegenstelling tot de steden waar het kwaad domineerde, streven de inwoners van

het nieuwe Jeruzalem de volmaakte harmonie in samenleven en samenwerken na. In contrast tot de vuile, smoezelige wereldsteden, schittert het nieuwe Jeruzalem dan als een massief juweel.

Het belangrijkste is echter dat de troon van de Koning aanwezig is (Op.22:1,5). Hoewel zijn volk met Hem zal heersen (22:5), zijn ze ook zijn onderdanen en dienaars. Zijn naam op hun voorhoofd geschreven duidt aan dat ze Hem toebehoren (22:4; vgl. Jes.62:2).

Een spiritueel volmaakt koninkrijk

Verder zal de nieuwe hemel en de nieuwe aarde een geestelijk volmaakt koninkrijk zijn. De zonde en haar gevolgen zullen verdwenen zijn (Op.21:4), zodat er geen scheiding meer zal zijn tussen God en de mens (21:2-3). Er zal geen geestelijke dorst meer zijn (21:6-7). In plaats daarvan zal het leven om God gaan (22:4-5). Geen negatieve invloeden zullen in haar territorium worden toegelaten (21:8,27). Allen die zich verlost weten, houden van hun Heer en willen Hem in de stad aanbidden en dienen (22:3). Kort voor de beschrijving van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde focust de profeet zich op het oordeel van God over het kwaad dat in de stad zal ontbreken (20:11-15).

In Openbaring 20 beschrijft de profeet Gods majestueuze troon. Daar velst men het vonnis over Gods vijanden. De grootste vijand die al veroordeeld is, is satan (Op.20:10). Hij hoeft al niet meer voor de witte troon te verschijnen. In het vuurmeer belandt hij bij het beest en de valse profeet die daar al gevangen zitten (19:20). Satan is daarbij niet de koning van de hel. Hij is de voornaamste gevangene en de meest gekwelde gevangene van de hel. Het is namelijk het Lam dat ook Heer over de vuurzee zal zijn (14:9-11). Bij het oordeel bij de witte troon zal ook de dood worden vernietigd (20:14). Dat is wat Paulus al eerder schreef: 'Want Hij moet koning zijn totdat "God alle vijanden aan zijn voeten heeft gelegd. De laatste vijand die vernietigd wordt is de dood"' (1Kor.15:25-26).

De schaduwen van de nacht zijn dan verdwenen en ook elke behoefte aan een lamp. De glans van Gods heerlijkheid en gerechtigheid verlicht dan alles en iedereen.

Een goddelijk glorierijk koninkrijk

Wat maakt het nieuwe Jeruzalem zo prachtig? Dat is niet haar hemelse oorsprong of ongelooflijke afmetingen. Het zijn niet de fonkelende juwelen of het doorschijnende goud. Het is niet de afwezigheid van nacht of de aanwezigheid van engelen. Al die dingen zijn geweldig mooi, maar ze zijn bijproducten van God die in het centrum van dit alles staat. De nieuwe hemel en de nieuwe aarde zal zich daarom kenmerken als een goddelijk en glorierijk koninkrijk. Het nieuwe Jeruzalem zal het kroonjuweel van de nieuwe aarde zijn, dat de heerlijkheid van God uitstraalt (Op.21:11). God, de Heer en het lam is in het midden van het volk (21:22; vgl. 22:1,5). Gods heerlijkheid zal de hele schepping doordringen (22:5), zodat er geen behoefte meer is aan zon of maan (21:23; vgl. Jes.66:20-22) of een lamp (Op.21:23). De verlost en zullen leven in het licht van Gods aanwezigheid en Hem in volmaakte zuiverheid aanbidden (22:3-4). Ze zullen voortdurend genieten van het leven met God. Ze drinken van het levenswater (21:6) en uit de levensrivier (22:1) die vanuit de hemelse troon stroomt.

In Openbaring 21:22 maakt Johannes een overgang van de uiterlijke beschrijving van het nieuwe Jeruzalem naar de inwendige beschrijving er van. Hij richt zijn aandacht op God die in de stad aanwezig zal zijn. Daardoor is er in de stad geen tempel meer nodig, want God en het Lam zijn zelf de tempel (21:22). Openbaring legt veel nadruk op de hemelse tempel (7:15; 11:19; 14:15,17; 15:5-6,8; 16:1,17) en nu daalt deze hemelse tempel uit de hemel op aarde neer in de vorm van een stad en wordt het eeuwige tehuis van de heiligen.

Het zijn daardoor niet de muren van jaspis en de poorten van parelmoeren die het nieuwe Jeruza-

lem zo aantrekkelijk maken. Het is het samenzijn met God. In de eeuwigheid zullen de verlost en met hun Verlosser herenigd worden. Zij zullen de eeuwigheid met Hem in volmaakte gemeenschap, aanbidding en dienstbaarheid doorbrengen. Dat is wat de eeuwigheid zo glorieus maakt.

Voor eeuwig zullen mensen in de nabijheid van de Koning der koningen verblijven. Het nieuwe Jeruzalem kenmerkt zich daarom door het leven (Op.22:1-2). De levensrivier die het levenswater bevat, stroomt uit de troon van God (22:1). Aan de oevers van de rivier staat de levensboom (22:2), waarvan de vruchten leven geven aan wie daarvan eet. Hoewel het eten van de vrucht van de levensboom verder onvermeld blijft, is de implicatie dat het eten er van eeuwig leven schenkt. In het nieuwe Jeruzalem wordt zo elke dorst gelest door het levenswater en elke hongerpijn gestild door de levensboom. De bron van dit leven is God zelf. De Bijbelse verwachting geeft op die wijze een levendige herinnering dat het doel van de heilsgeschiedenis de glorie van God is.

Spreek over de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zegt ons daarom niet alleen wat we moeten doen, maar ook waarom we iets doen. Wat God ons over ons toekomstige leven vertelt, stelt ons in staat het verleden te interpreteren en Hem in het heden te dienen. De nieuwe schepping blijkt voor God geen fabelachtige mythe te zijn. Het is als een droom die mogelijk wordt en als vervulling van het echte leven geldt. Het is het koninkrijk waarvoor we gemaakt zijn. Wie dat beseft, zal de nieuwe schepping met vreugde en verwachting omhelzen en zelf effectief van waarde willen zijn in deze schepping.

1. Clive S. Lewis, *Mere Christianity* (Rockville: Wildside, 1952), 134.
2. Colton Burpo, 'Frequently Asked Questions', *Heaven is for Real*, 2018, geraadpleegd 4 januari 2022, <https://www.heavenlive.org/faq>.
3. David E. Taylor, *My Trip to Heaven: Face to Face with Jesus* (Shippensburg: Destiny Image, 2011), 67.
4. David E. Aune, *Revelation 17-22*, *Word Biblical Commentary* 52C (Dallas: Word, 1998), 1161.